

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Liikenne 12 Pohjois- Suomen aluetilaisuus

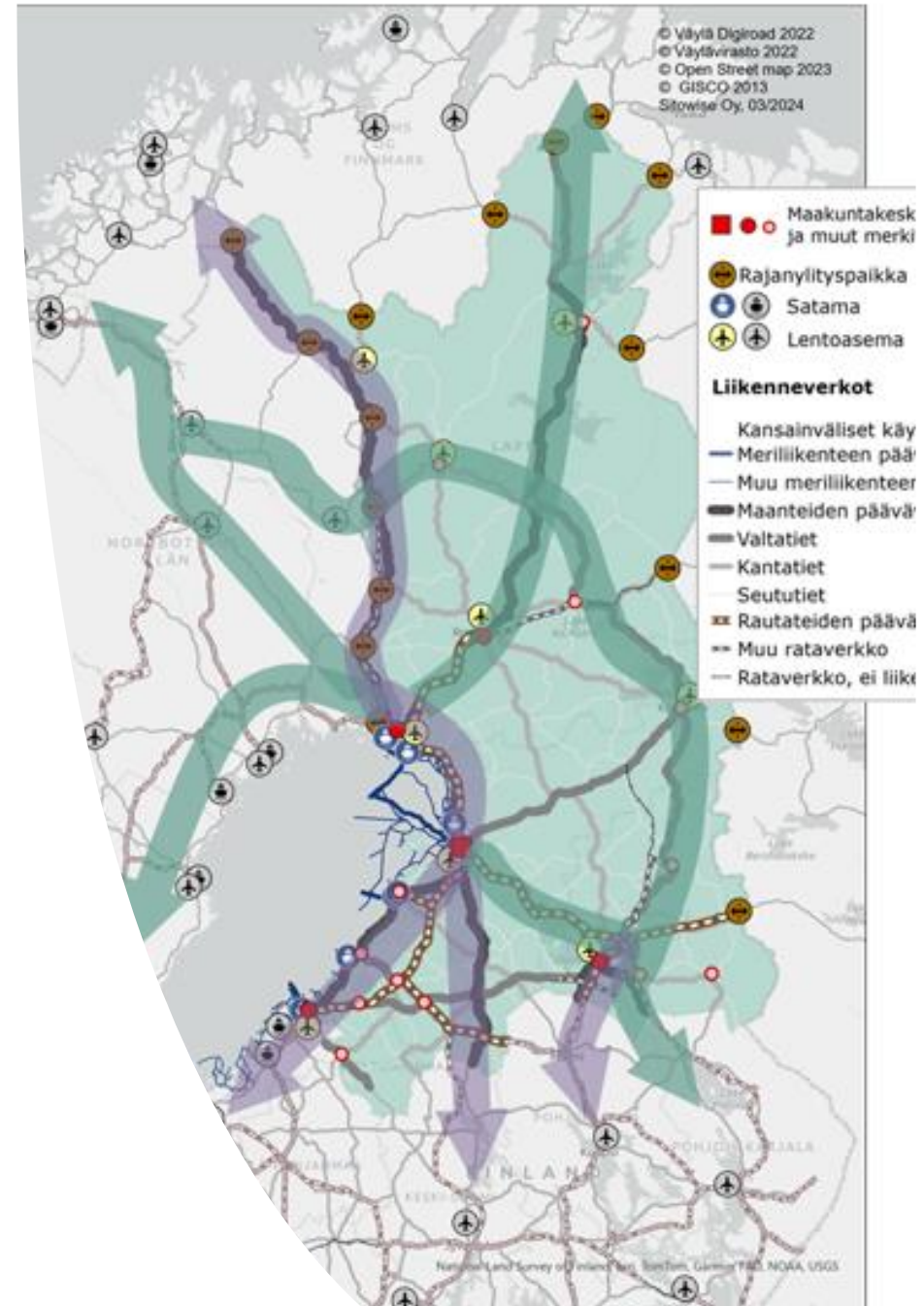
Heino Heikkinen

24.4.2024 | ELY-keskusten kommentit

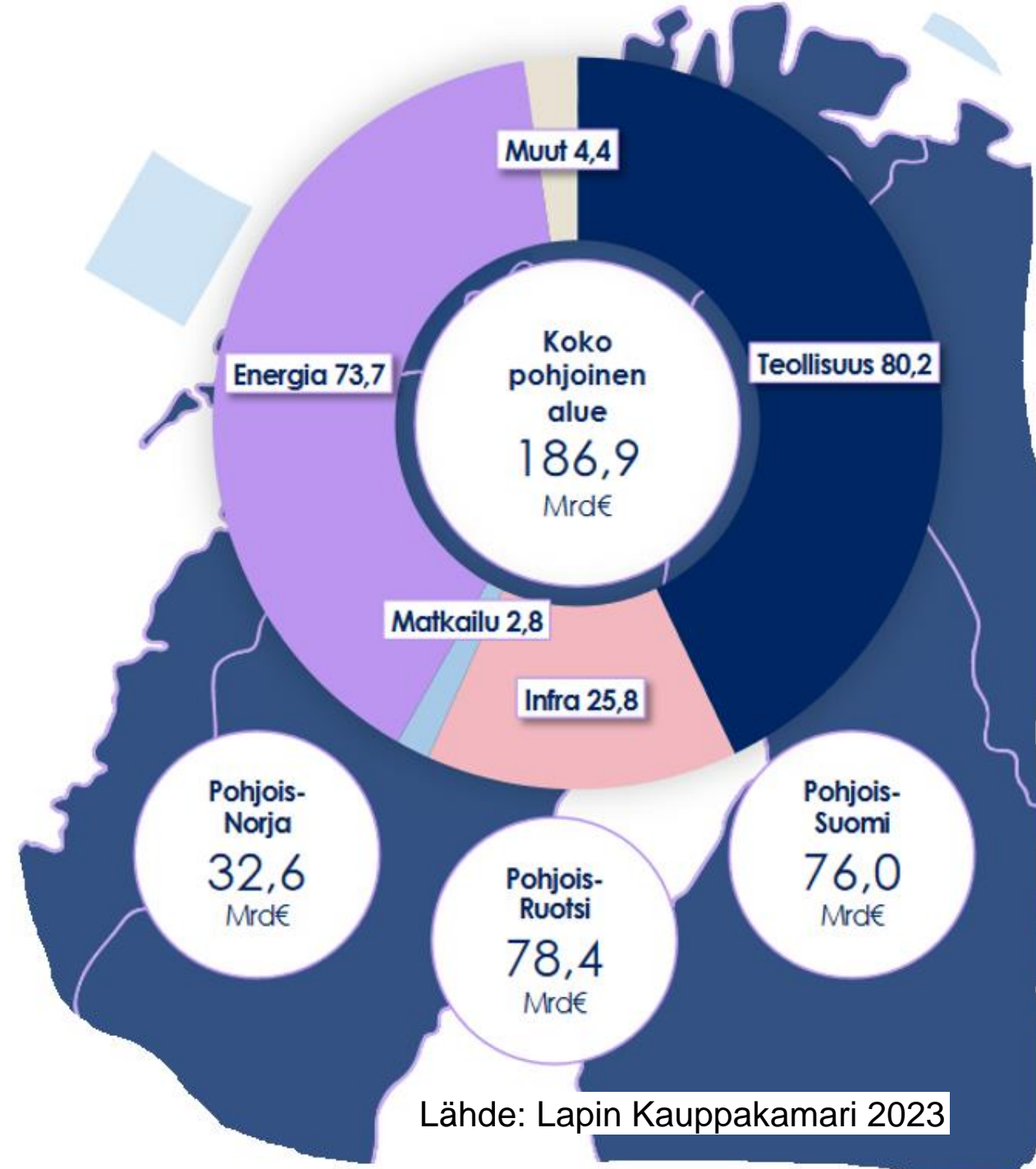
Sisältö

- Miltä Pohjoinen näyttää
- Miten Liikenne 12 -luonnos siihen vastaa
- Kiitokset

Pohjoisen alueen investointipotentiaali

- Pohjois-Suomen, Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan pohjoisiin maakunnat: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Norrbotten, Västerbotten, Troms og Finnmark ja Nordland.
- Vahvistettuja/toteutuksessa olevia hankkeita 97,8 Mrd€
- Suunnitteluvaiheessa 89,2 Mrd€

Lähde: Lapin Kauppakamari 2023

POHJOISEN ESITYS:

**Pohjoinen ohjelma
tulee sisällyttää
tulevaan
hallitusohjelmaan.**

Pohjoinen ohjelma: kasvua, turvallisuutta ja yhteistyötä

- **Pohjoista osaamista:** TKI-panostukset, osaajien houkuttelu, työvoiman saatavuus, pohjoismainen yhteistyö työvoiman saamiseksi ja liikkuvuuden helpottamiseksi
- **Pohjoista energiaa:** Puhtaan energian teknologiat ja niitä hyödyntävä teollisuus. Energian avulla Suomeen investointeja energian viennin sijaan.
- **Pohjoinen portti länteen:** Huoltovarmuuden turvaaminen ja investointien mahdollistaminen.
- **Pohjoisia merkityksiä:** Kaupunkien ja muiden toimijoiden rooli elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäjinä. Henkien kriisinkestävyys. Matkailualan kasvava merkitys.
- **Kansainvälinen yhteistyö:** Yhdessä Nato- ja EU-liittolaisten, erityisesti Norjan ja Ruotsin kanssa luodaan kokonaisuus, jossa logistiikka-, energia- ja tietoliikenneinfraa kehitetään palvelemaan yhteisiä, koko pohjolaa hyödyttäviä turvallisuus- ja elinvoimatavoitteita.

Pohjoisen liikennestrategia 2036

KAINUUN LIITTO

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

LAPIN LIITTO

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Väylävirasto
Trafikledsverket

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

SITOWISE

Heino Heikkinen

Visio ja tavoitteet

Visio: Pohjoisen liikennejärjestelmästä elinvoimaa, kilpailukykyä ja toimintavarmuutta koko läntiselle Euroopalle

Tavoitteet:

Kansainvälisten käytävien kehittäminen parantaa Pohjoisen ulkoista ja sisäistä saavutettavuutta.

Teollisuuden, alkutuotannon ja matkailun sekä sotilaallisen liikkuvuuden edellytykset paranevat.

Matka- ja kuljetusketjut sujuvoituvat pitkien etäisyyksien Pohjoisessa.

Läpileikkaavat teemat

Liikenteen päästöjen vähentäminen, luontokadon arvioiminen sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen.

Turvallisuuden sekä toiminta- ja huoltovarmuuden parantaminen.

Kehittämisen- ja parantamistoimenpiteet 1/2

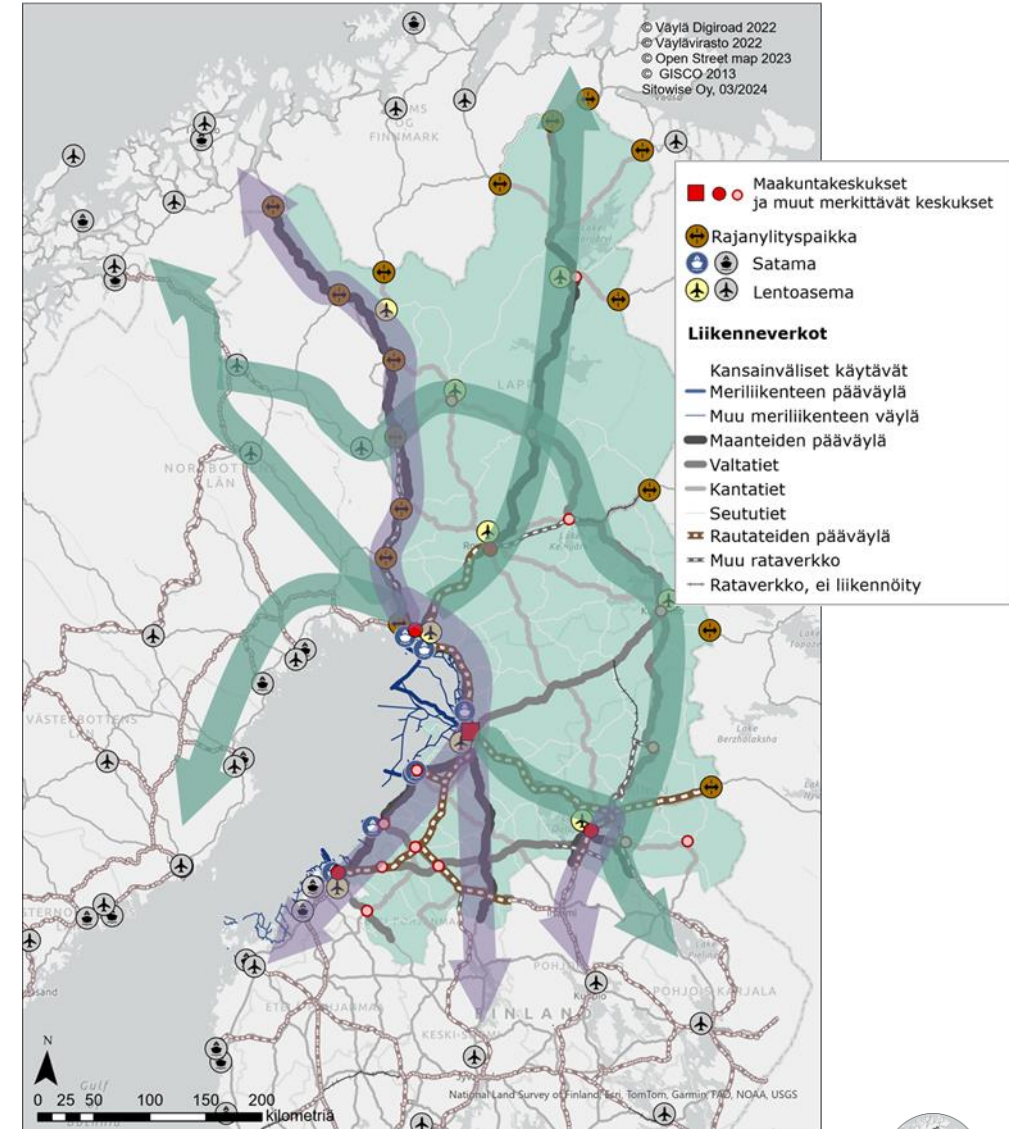
Kärkitoimenpiteenä edistetään perusväylänpidon rahoitustason nostoa pohjoisen liikenneverkon kunnossapidon ja toimivuuden varmistamiseksi, liikenneturvallisuuden parantamiseksi, korjausvelan vähentämiseksi ja suunnitelmavalmiuden parantamiseksi.

Kiireellisimmät toimenpiteet

- **Päärata:** Nopeustasoa ja välityskykyä parantavien toimenpiteiden toteuttaminen Liminka–Oulu-välillä ja toimenpiteiden suunnittelun käynnistäminen Ylivieska–Liminka-välillä sekä junaliikenteen palvelutason nostaminen Seinäjoelta pohjoiseen Haaparannalle
- **Savonrata:** Pohjoisosan välityskykyä ja liikenteen sujuvuutta parantavat toimenpiteet
- **Valtatie 4:** Iin ohitustie, Simojoen silta ja tieosuus Pohjois-Ii–Simo
- **Valtatie 21:** Parantaminen välillä Palojoensuu–Kilpisjärvi

Kiireelliset toimenpiteet

- **Kokkolan satama:** Sataman kehittäminen ja nostaminen osaksi TEN-T-ydinverkkoa
- **Valtatie 4:** Hirvas–Rovaniemi–Vikajärvi
- **Valtatie 8:** Kokkolan ja Limingan kohtien kehittäminen ja liikenteen välityskyvyn parantaminen
- **Valtatie 22:** Kehittämisselvityksen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen

Esimerkki kärkihankkeiden vaiheistuksesta

Toimenpide	Hankkeen eteneminen	Kustannukset	Status
Oulun asemakeskus ja henkilöratapiha	Ratasuunnitelman laatiminen ratapihasta käynnissä. Seuraava vaihe: investointipäätös, rakennussuunnitelma ja toteutus	32 M€	●
Kaksoisraide Liminka–Oulu toteuttaminen ja ratasuunnittelun käynnistäminen Ylivieska–Liminka	Liminka-Oulu-radon ratasuunnittelu on käynnissä ja hallitusohjelmassa kirjaus toteutuksesta. Seuraava vaihe: investointipäätös, rakennussuunnitelma ja toteutus	Kaksoisraide 160 M€ (+ tärinähallinnan aiheuttama kustannusten nousu)	●
Toteutetaan ja kehitetään asemakeskuksia Liminka–Kempele–Oulu–Ii	Seuraava vaihe: ratasuunnittelu, investointipäätös ja toteutus	Asemainvestointi Ii 3 M€ ja Liminka 4,4 M€	●
Valtatie 4: Iin keskustaaajaman ohikulkutien suunnittelun käynnistäminen ja toteutus	Seuraava vaihe: tiesuunnitelman laatiminen	Suunnittelu 3 M€ ja toteutus 137 M€ (MAKU 145).	●
Valtatie 4: Pulkkila–Haaransilta–välin kehittäminen vaiheittain	Hanke voidaan toteuttaa vaiheittain. Seuraava vaihe: suunnitelmavalmiuden nostaminen (mm. <u>Haurukylä</u> –Haaransilta YVA ja yleissuunnitelma)	YVA-suunnitelma 0,6 M€ <u>js</u> toteutus Pulkkila–Haaransilta 403 M€ (MAKU 145)	●

Visio vuoteen 2050

Kestävä ja saavutettava Suomi

- Vuonna 2050 Suomen liikennejärjestelmä on toimiva, turvallinen ja kestävä sekä edullisesti kaikille väestöryhmille saavutettava.
- Taloudellisesti kestävä ja tehokas liikennejärjestelmä tukee koko Suomen saavutettavuutta ja kehitystä eri alueiden vahvuudet, elinkeinoelämän tarpeet ja luonnon kantokyky huomioiden.
- Suomesta pääsee maailmalle ja maailmalta Suomeen - nopeasti ja helposti - myös digitaalisesti. Edistykselliset innovaatiot ja uudet teknologiat mahdollistavat saumattoman liikkumisen kulkumuodosta riippumatta koko Suomessa.

Tavoitteiden priorisointi

1. Toimivuus

- Valtaosa resursseista allokoituu **olemassa olevan verkon** toimintaedellytysten varmistamiseen.
- Valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuuden näkökulmasta **kaupunkiseuduilla** olennainen merkitys, mutta kaupunkiseutujen liikennejärjestelmän kehittäminen on ollut pääosin kuntien ja kaupunkiseutujen vastuulla valtion keskittyessä koko valtakunnallisen liikennejärjestelmän ja kaikkien liikennemuotojen toimivuuden varmistamiseen.

2. Turvallisuus

- **Kokonaisturvallisuuden** edistäminen tukee pitkälti myös toimivuustavoitetta, muun muassa huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden huomiointi. Myös liikenneturvallisuustoimet tukevat toimivuustavoitteen toteutumista.
- Resursseista allokoituu merkittävä osa turvallisuutta tukeviin toimenpiteisiin

3. Kestävyys

- Kestävyyden osalta korostuu erityisesti **olemassa olevan** yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän **tehokas hyödyntäminen**.
- Erityisesti ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys korostuvat **olemassa olevasta** infrasta huolehtimisen näkökulmasta koko maassa
- Liikennejärjestelmäsunnittelussa pyritään edistämään kestävä liikumisen mahdollisuuksia erityisesti kaupunkiseutujen kestävä ja tehokkaan kasvun näkökulmasta.
- **Liikkumismahdollisuuksien** osalta huomioidaan eri alueiden ominaisuudet. Turvallisuus- ja toimivuustavoitteiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet vahvistavat myös sosiaalisen kestävyden näkökulmaa.

Suunnitelman strategiset linjaukset

Toimiva

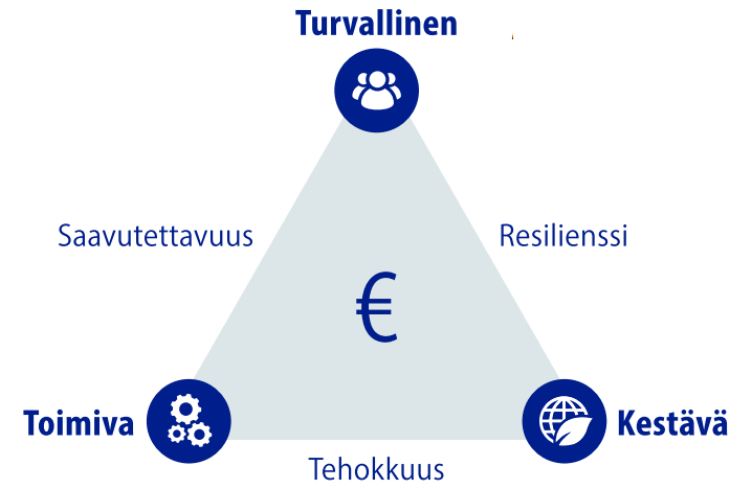
- Pohjois-Suomessa korostuvat rajat ylittävän liikenteen ja matkailun tarpeet.

Turvallinen

- Pohjois-Suomessa korostuvat sotilaallisen liikkuvuuden tarpeet.

Kestävä

- Pohjois- ja Itä-Suomessa korostuu liikkumisen edellytysten varmistaminen olemassa olevaa liikenneverkkoa hyödyntäen.

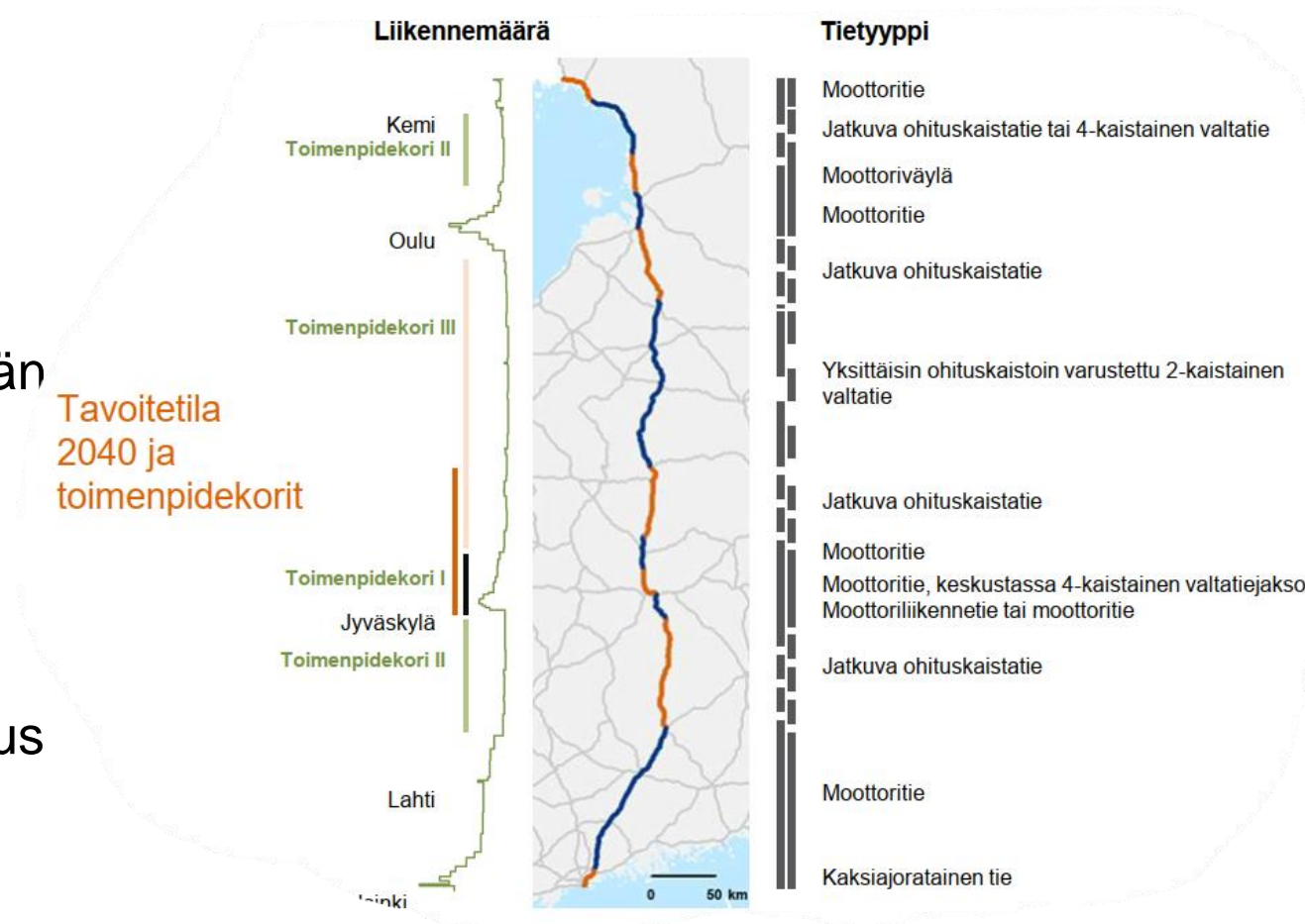

	Kehittävä	Valikoiden säilyttävä
Perusväylänpito	1,3 Mrd.(kehys) + 600 milj./v + ostovoimakorjaus 2,5%/v +100 milj. pieniin parantamisiin	1,3 Mrd. (kehys) + 400 milj./v + ostovoimakorjaus 2,5%/v +50 milj. pieniin parantamisiin
Kehittäminen	Väyläinfraan 170 milj./v.(kehys) +100 M€/v (Digirata) +330 M€/v	Väyläinfraan 170 M€/v(kehys) +100 M€/v (Digirata)
Kaupunkiseudut	+ 100 M€/v	-
Avustukset (infra)	8,5 M€ + kaupunkiliikennehankkeet (kehys) + 8 M€/v (säilyttävä) + 20 M€	8,5 M€ + kaupunkiliikennehankkeet (kehys) + 6 M€/v (kriittisen infran ylläpito)
Palvelut	110 M€/v (kehys)+ 42 M€/v (säilyttävä) + 50 M€	110 M€/v (kehys)+ 12 M€/v (välttämättömien palvelujen säilyttäminen)
Hallitusohjelman investointiohjelma	sitomatonta PVP:180 M€, kehittäminen: 1 600 M€	sitomatonta PVP:180 M€, kehittäminen: 1 600 M€
YHTEENSÄ 2025-2036	32,4 mrd € (ostovoimakorjaus-% ei mukana)	26 mrd € (+ ostovoimakorjaus 2,5 % ~1,56 mrd)

Pohjoisessa korostuu

- Olemassa olevan verkon toimintaedellytysten turvaaminen
- Päätieverkon ulkopuolisen tieverkon merkitys
- Kansalaisten liikkuminen, elinkeinoelämän kuljetukset, matkailu, huoltovarmuus
- Tulevien elinkeinoelämän investointien edellyttämät toimenpiteet
- Parantamishankkeet
- Tieverkon investointien suunnitteluvalmius
- Uuden TEN-T asetuksen vaatimukset

Lähde: Valtatiekäytävän 4 ja 29 kehittämisen periaatteet välillä Helsinki–Tornio/Haaparanta

Kiitoksia hyvästä yhteistyöstä

- Vuorovaikutteisuus
- Yhteistyö
- Suunnittelun valmisteluryhmän työskentely

